

Слава С.С., Слава С.О., Турок Л.В., Бабич Д.О.

КОНТЕНТНИЙ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕРЕЖ СПІВПРАЦІ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ПІДПРИЄМСТВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Авторами досліджено приклади співпраці бізнесу з вищими навчальними закладами та трансферу технологій в Україні та порівняльний досвід за кордоном. Виявлено, що організаційні аспекти залучення підприємств у навчальну та дослідну діяльність не є капіталомісткими і є цінними для швидкого впровадження в Україні.

Ключові слова: трансфер технологій, комерціалізація інновацій, співпраця університетів та підприємств.

ВСТУП

У сучасному світі існує тенденція глобалізації та інтеграції економічного розвитку країн, основою якого є НТП та здатність до комерціалізації інтелектуальних факторів. Важливою ланкою у цьому процесі є трансфер знань і технологій. Саме зміни технологій забезпечують розвиток галузей промисловості, створення нових сучасних галузей, що є основою якісних змін в економіці в цілому.

В Україні через слабку взаємодію науки і бізнесу трансфер технологій має тільки часткове втілення. Через недостатнє розповсюдження прогресивних технологій країна втрачає можливість використання стратегії нарощування інноваційного потенціалу на пріоритетних напрямках НТП, що загрожує усталенням екстенсивної моделі розвитку економіки та збільшення розриву між рівнем економічного розвитку в Україні та в розвинених країнах.

Дослідженнями питань трансферу знань та технологій займалися такі вчені, як Воропаєва В.Я., Зухба Д.С., Лопатинський Ю. та Яскал І., Корсунь В. та інші.

Проаналізувавши праці Козаченко В. Я., Єгоров С.О., Георгіаді Н.Г., можна стверджувати, що в науковій літературі питання розвитку української системи трансферу технологій все ще недостатньо висвітлені, особливо її практично-організаційні аспекти, і потребують подальших досліджень. Саме тому дана праця присвячена порівняльним аспектам формування співпраці університетів та підприємств та функціонування мереж трансферу технологій в Україні і за кордоном, на що і сфокусована структура статті.

1 ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД У СФЕРІ СПІВПРАЦІ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ПІДПРИЄМСТВ

Довга еволюція привела сучасні університети до суттєвих змін у тих функціях, які вони виконують. Сьогодні університет не тільки накопичує знання та транслює їх майбутнім поколінням через студентів, як це переважним чином відбувалось у попередні часи. Важливою стає постійна безпосередня робота саме з підприємствами. Підприємства (і бізнес як система) ідентифікуються серед найважливіших клієнтів для університетів. Нагальною потребою стає пошук та формування нових інституціональних форм, адекватних інноваційному характеру сучасної господарської системи. Такими інноваційними структурами стають (разом з іншими) центри прикладних знань (ЦПЗ), створювані для поглиблення взаємодії університетів та бізнесу. Функції таких центрів не обмежуються виключно комерціалізацією наукових розробок університетів, а передбачають наступні види діяльності: консультативну, управління знаннями, виявлення кращих світових зразків (так званий бенчмаркінг), інформаційно-аналітичну, в тому числі доступ до баз даних наукових та науково-практичних публікацій.

Поняття трансферу технологій є категорією економічної науки, і визначається нею саме як весь життєвий цикл останньої від визначення напрямку науково-технічної розробки до реалізації готової технології кінцевим споживачем, включаючи етапи просування продукту на інноваційний ринок, пошуку контрагентів, адаптації технології до потреб практичного застосування, вимог ринку та комерціалізацію останньої [1, 89]. Зрозуміло, що такий доволі широкий масив відносин, які складаються між цілком різними за своїм функціональним призначенням суб'єктами не може стабільно функціонувати без проведення певної правової регламентації.

Спроба ввести нормативне визначення трансферу технологій та провести законодавче закріплення спеціальних норм щодо нього була зроблена в Законі України "Про державне регулювання в сфері трансферу технологій" від 14

© Слава Світлана Степанівна, к.е.н., проф. кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету, заст. директора Закарпатського центру соціально-економічних та гуманітарних досліджень НАН України, e-mail: svitlanaslv@gmail.com

Слава Світлана Олександрівна, студ. бакалаврату УжНУ
Турок Людмила Василівна, інженер НДЧ УжНУ
Бабич Діана Олександрівна, м.н.с. НДЧ УжНУ

вересня 2006 року, де під технологічним трансфером розуміється передача технології, що оформляється шляхом укладення двостороннього або багатостороннього договору між фізичними та/або юридичними особами, яким установлюються, змінюються або припиняються майнові права і обов'язки щодо технології та/або її складових [2].

Важливу роль у подальшій розбудові інфраструктури U2B взаємодії, формуванні

інформаційного забезпечення цього процесу має відіграти проект ELibUkr: «Електронна бібліотека України: створення центрів знань в університетах України». Необхідною складовою проекту є створення Центру знань в кожному університеті, або установі та, відповідно, створення соціальної наукової мережі Центрів Знань в Україні [3].

Таблиця 1 Вибірковий вітчизняний та зарубіжний досвід співпраці університетів та бізнесу

Університет	Програми
Зарубіжний досвід	
Католицький університет прикладних наук Сент-Лівен (м. Гент, Бельгія)	Характеризується різноплановим освітнім процесом і потужною матеріально-технічною базою, які орієнтовані на здійснення досліджень в інтересах підприємств. Аудиторії університету є власне виробничими цехами з відповідним обладнанням, станками та агрегатами, за якими під керівництвом викладачів працюють студенти. Наслідком є те, що з такого університету студент виходить практично сформованим працівником, технічно грамотним і обізнаним.
Академія Греноблю (Франція)	Потужне об'єднання п'яти французьких університетів. Для набуття практичного досвіду студентами, Університетом і місцевою Торговельно-промисловою палатою створений Навчально-виробничий центр (TETRAS). Слухачі Центру мають навчальні заняття, що проводяться викладачами Університету, та практичну зайнятість на підприємствах - партнерах Центру, за що вони отримують дохід на рівні встановленої у країні мінімальної заробітної плати. За підсумком навчання та стажування в Центрі слухачі отримують диплом Університету Савойї (ОКР бакалавр) і сертифікат Торговельно-промислової палати про набуття практичного досвіду. Крайці слухачі можуть отримати пропозицію працевлаштування від роботодавців. У цілому реалізація даної програми відзначається високим рівнем соціальної спрямованості.
Ааленський університет прикладних наук (м. Аален, Німеччина)	При цьому університеті створений Інноваційний центр, головні функції якого становлять триєдине завдання: дослідження, навчання та передача знань. При закладі функціонує центр передачі знань (SteinbeisTransferCentre), який безпосередньо займається налагодженням контактів з підприємствами. Схема співпраці відбувається приблизно так: компанія звертається у центр з проханням вирішити якусь проблему (технічного, технологічного, економічного тощо характеру). Співробітники центру надають оперативну допомогу. Якщо їхніх зусиль або кваліфікації недостатньо, співробітники центру звертаються до університету і прагнуть спільними зусиллями вирішити поставлену проблему.
Університет Ковентрі (Велика Британія)	Тут створений Інноваційно-технологічний центр як структурний підрозділ Університетського технологічного парку. Тож не дивно, що форма залучення студентів до виробничої практики – інноваційна. Реалізуються конкретні інноваційні проекти на замовлення підприємств, де команда виконавців складається з викладачів і студентів, а фінансування проекту на 50% забезпечується підприємством - замовником, а на 50% – державою.
Вітчизняний досвід	
Національний університет ім. Т. Шевченка, Києво-Могилянська академія, Київський політехнічний інститут	Міжкорпоративний університет об'єднує три ВНЗ країни (Національний університет ім. Т. Шевченка, Києво-Могилянську академію, Київський політехнічний інститут) і компанії, що працюють у різних секторах економіки (МТС, Вімм-Білл-Данн Україна, МЕТРО Кеш енд Кері Україна, Київську інвестиційну групу). Програма спрямована на розвиток у студентів базових управлінських і комунікативних навичок: ведення переговорів, роботи в команді, проведення презентацій, тайм-менеджменту, управління проектами тощо. До програми входять аудиторні тренінги і стажування у компаніях-учасниках. Викладають в МКУ кваліфіковані бізнес-тренери, а також топ-менеджери компаній-учасниць. Навчання відбувається у групах у вечірній час два-три рази на тиждень і не перетинається з навчальним процесом у вузах. Після закінчення теоретичної частини слухачі проходять спеціально розроблену програму стажувань, яка складається з трьох частин. Перша частина – корпоративний тренінг «Ласкаво просимо в компанію». У другій частині програми студенти знайомляться з основними бізнес-підрозділами компаній. Третя частина стажування – спеціалізація: за стажерами закріплюється наставник, завданням якого є, з одного боку, допомога у вивченні нормативно-правової бази (посадових інструкцій, положень, наказів тощо), а з іншого – навчання і контроль за виконанням окремих службових обов'язків за

	посадою, на яку претендує випусник МКУ. Упродовж стажування слухачі знайомляться з різними аспектами діяльності компанії та відповідною посадою, застосовуючи на практиці теоретичні знання, отримані в університетах, і практичні навички, набуті на тренінгах МКУ. Завершивши навчання, студенти проходять підсумкову атестацію і отримують сертифікати, які засвідчують участь у тренінгах і стажуванні. Далі компанії-учасниці розглядають кандидатуру кожного випусника окремо і приймають рішення: прийняти на роботу, продовжити стажування або зарахувати студента до кадрового резерву.
Київський національний торговельно-економічний університет	Для подальшого зростання і процвітання національної торговельної галузі, професійного виховання нашої студентської молоді та розширення професійних знань співробітників ПрАТ «Фуршет» було підписано договір про співпрацю між ПрАТ «Фуршет» і КНТЕУ. У договорі відображені основні напрями стратегічного співробітництва між сторонами, а саме: використання наукової, лабораторної та прикладної бази університету в інтересах бізнесу. Проведення наукових досліджень і вивчення тенденцій попиту, спільний контроль якості товарів, що надходять у торгівлю, а для викладачів і студентів КНТЕУ використання магазинів мережі «Фуршет» як плацдарму для набуття практичних навичок ведення бізнесу, адаптації навчальних програм до потреб реального сектору економіки. 5 вересня 2012 року сторони запустили дорожню карту заходів, спрямовану на практичну реалізацію угоди. Вже сьогодні перші 140 студентів проходять предмет «Вступ до спеціальності» не в аудиторіях, а в магазинах на реальній прийомці, контролі якості, викладанні та продажу товарів.
ВНУ ім. Лесі Українки	Велика торгівельна компанія «ПАФККО Холдинг» провела у цьому університеті конкурс «Вопак - наш супермаркет». Конкурс проходив у 3 етапи. Переможці I етапу за результатами співбесіди зараховані до кадрового резерву компанії «ПАККО Холдинг». Переможці II етапу отримали подарункові сертифікати від Центру кар'єри на участь у майстер-класі «Технології ділових переговорів». Переможці III етапу отримують іменні стипендії від компанії «ПАККО Холдинг» на 2009 рік в розмірі 700 грн. на місяць.
Львівська політехніка	Спільний проект ДПЕК і Львівської політехніки передбачає, зокрема, адаптацію навчальних програм університету з урахуванням актуальних потреб промислового сектора. Кращі студенти навчально-наукового інституту енергетики та систем керування можуть пройти навчання за спеціалізованими програмами і в майбутньому отримують змогу працювати на підприємствах компанії. Натомість Львівська політехніка актуалізує навчальні плани для енергетичних спеціальностей, беручи до уваги розвиток сучасних технологій і реалії розвитку галузі. Університет за сприяння ДПЕК модернізує базу навчальних лабораторій, а також забезпечить найкращих випусників робочими місцями.

Складено авторами на основі [4,5,6,7,8]

Проаналізувавши таблицю 1, можна зробити висновок, що сучасна практика співпраці університетів з бізнесом у нашій країні тільки починається. Така співпраця за кордоном відбувається на глибшому інституційному рівні. Нам потрібно розвивати цю ідею, адже вона є тим стимулом, який дозволяє економіці розвиватись. Зокрема, як показують наведені приклади, варто інституціоналізувати залучення студентів до процесу інновацій через зміну навчальних програм та його організаційні аспекти.

2 СУЧАСНИЙ СТАН ТА МЕРЕЖІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Зростання економіки України напряму залежить від розвитку інноваційної діяльності в країні. Щороку все більше науковців розробляють нові технології безвідходного виробництва, альтернативних джерел електроенергії та багато інших, проте багато із цих розробок так і не

досягають споживача, для якого вони призначені. Водночас, вітчизняні підприємці у пошуках ефективних технологій виробництва часто звертаються до зарубіжних винахідників, не знайшовши відповідних технологій всередині країни. Проблемою незадоволеного попиту та недостатньої пропозиції є недосконала система обміну технологіями між учасниками інноваційного процесу. Тому виникає потреба аналізування діяльності мереж трансферу технологій в Україні та розроблення ефективної системи їх взаємодії.

Що таке трансфер технологій? Це — патентування та ліцензування, порівняння себе зі своїми конкурентами і, нарешті, створення стартап-компаній. В чому ж цінність стартап-фірми? Це потік інвестицій в Україну, поява нових якісних товарів на ринку України, швидке поширення достатку, успішний розвиток середнього класу. Одним словом, це робочі місця [9].

Значною проблемою для підприємств, які потребують трансферу технологій, часто є їх недостатня компетенція у питаннях купівлі

технології, а для розробника – проблема збуту власного інтелектуального продукту. Як показує світова практика, процес трансферу технологій найоптимальніше можна організувати шляхом створення науково-виробничих і дослідницьких об'єднань та центрів, які надають широкий спектр послуг у сфері трансферу технологій. Зокрема, можливі такі послуги даних посередників, як створення технологій під замовлення, налагодження контактів між суб'єктами трансферу, збирання інформації та створення баз даних про попит і пропозицію на передачу технологій, охорона інтелектуальних прав і комерціалізація результатів наукових досліджень та розробок.

Саме такими посередниками є так звані Центри трансферу технологій, що являють собою організації зі середньою чисельністю працівників до 100 осіб, які часто працюють за принципом самофінансування та є структурними підрозділами у складі науково-дослідних державних установ, або ж здійснюють свою діяльність на комерційних засадах, незалежно від державних програм.

Деякі з таких центрів трансферу технологій об'єднуються у цілі мережі, що, своєю чергою, дає змогу забезпечити концентрацію інформаційних ресурсів та підвищити комерційну ефективність посередницької діяльності у сфері передачі технологій. Мережі трансферу технологій уже активно здійснюють свою діяльність в Європі, США, Росії та Китаї. Однією із основних можна назвати Європейську мережу підприємництва (EnterpriseEuropeNetwork – EEN). Робота цієї мережі ґрунтується на використанні адаптованих методологій Європейської мережі Інноваційних Релей-Центрів (ІРЦ) (Innovation Relay Centre network – IRC), що дає змогу здійснити обмін інформацією про технології з усіма європейськими інноваційними центрами. EEN складається із 250 Релей-Центрів, перші з яких були створені у 1995 р. за підтримки Європейської Комісії [10].

Саме на базі мережі IRC та мережі із 270 ЄвроІнфоЦентрів (EuroInfoCentres – EIC) у 2008 р. було створено Європейську мережу підприємництва для стимулювання росту економіки і збільшення кількості робочих місць завдяки підтримці малого та середнього бізнесу, а також активного розвитку інноваційної діяльності. Основними цілями EEN є простий децентралізований доступ малих та середніх підприємств до необхідної інформації та послуг у сфері бізнес-кооперації, трансферу технологій та інновацій.

До партнерів Мережі можна віднести Європейське космічне агентство, Об'єднаний дослідницький центр, різноманітні Європейські організації (Європейська мережа бізнес-інноваційних центрів), національні організації із Німеччини, Франції, Португалії, Іспанії та організації, що представляють бізнес-інтереси Європейського Союзу за його межами.

Динамічно розвивається трансфер технологій у сусідній Росії. Зокрема, у 2002 році створено Російську мережу трансферу технологій

(RussianTechnologyTransferNetwork – RTTN), яка об'єднує понад 70 регіональних інноваційних центрів (із 29 регіонів Російської Федерації та країн СНД), які спеціалізуються на трансфері технологій.

До основних завдань Російської мережі трансферу технологій належить трансфер технологій між науковим сектором, компаніями та всередині промислового сектора, пошук російських і закордонних партнерів та встановлення технологічного співробітництва між продавцем і покупцем технології з метою подальшої комерціалізації технології.

В Україні також існують організації подібного типу, зокрема декілька Центрів трансферу технологій (наприклад, на базі концерну "Наука", центри при державних технічних університетах), центри комерціалізації технологій, технопарки та технополіси. Крім того, створено Українську інтегровану систему трансферу технологій та Національну мережу трансферу технологій.

Українська інтегрована система трансферу технологій є складовою частиною інноваційної інфраструктури, яка сприяє комерціалізації науково-технічного потенціалу і розвитку високотехнологічного бізнесу в Україні. Архітектура Української інтегрованої системи трансферу технологій (UNTT або UICTT) ґрунтується на використанні адаптованих методологій побудови європейської мережі EEN та російської мережі RTTN.

Українська інтегрована система трансферу технологій призначена для накопичення та забезпечення оперативного обміну інформацією між розробниками і споживачами інноваційної продукції. Головною метою функціонування каналів трансферу є створення умов для просування інформаційних технологій, високотехнологічної продукції та послуг на внутрішній та міжнародні ринки, скорочення витрат підприємств-розробників технологій на пошук замовників і партнерів у бізнесі, забезпечення юридичної чистоти відповідних угоді захист прав інтелектуальної власності авторів технологій.

Мета створення UICTT

- забезпечення відкритості доступу до інформації щодо технологій та інших об'єктів інтелектуальної власності, які мають комерційну цінність;
- автоматизація проведення процедур розміщення інформації щодо технологій шляхом створення відкритих каталогів, конкурсів, систем запитів;
- створення прозорого процесу взаємодії брокерів та потенційних покупців;
- розвиток інформаційних ресурсів та послуг, які сприяють об'єктивному сприйняттю України в світовому співтоваристві, зміцненню довіри в різних сферах міжнародної співпраці.

Національна мережа трансферу технологій (NationalTechnologyTransferNetwork – NTTN) будуватиметься відповідно до методології та моделі Європейської мережі Інноваційних Релей-Центрів, Російської мережі трансферу технологій та

Української мережі трансферу технологій. Відповідно Національна мережа надає такі ж послуги, як і Українська.

Сьогодні до Національної мережі трансферу технологій входять лише декілька наукових центрів та Центр трансферу технологій, який створений в 2007 р. з метою стимулювання інноваційних процесів у сфері технологічного розвитку України і є структурним підрозділом у складі Академії технологічних наук. Головним завданням Центру є інтеграція NTTN з вітчизняними і зарубіжними системами передавання технологій, участь в міжнародних програмах із створення інноваційних мереж, розроблення галузевих комплексних програм технологічного оновлення підприємств та забезпечення їх виконання. Проте основна частина центрів трансферу все ж входить до Української інтегрованої системи трансферу технологій. Тому виникає певна розпороченість мережі, оскільки UNTT та Національна мережа ще до кінця не інтегровані між собою.

Сьогодні в Україні існує проблема того, що дві вищезгадані мережі працюють майже паралельно, а їхні бази даних не об'єднані в одну загальну базу, що створює перешкоди на шляху вільного та швидкого доступу до всіх наявних профілів для потенційного покупця та продавця.

В Україні вже функціонує багато центрів трансферу, бізнес-інкубаторів та технопарків, які готові до співпраці та об'єднання в одну загальну мережу трансферу технологій (Центр трансферу технологій ТДТУ ім. І. Пулюя, PPV KnowledgeNetworks, Кримський центр трансферу технологій та інші).

Зокрема, одним з таких є "Центр трансферу технологій" на базі ЗАТ Науково-виробничий концерн "Наука". Цей концерн створений з метою комерціалізації результатів науково-технічної діяльності українських вчених у сфері електроніки та нанотехнологій на світовому ринку, об'єднує окремі науково-дослідні і виробничі центри у Києві, Харкові та Львові та є членом Європейської асоціації трансферу технологій, інновацій і промислової інформації (ТІІ). "Центр трансферу технологій" виконує такі функції: формує базу даних про технології науково-дослідних інститутів та організацій України, Росії та Білорусії; представляє українські підприємства на міжнародних виставках високих технологій у США, Китаї, Росії, Німеччині; формує пропозиції українських технологій та передає їх зарубіжним партнерам.

Ще однією мережею трансферу технологій є створена у 2009 році Система трансферу технологій Мережі регіональних центрів інноваційного розвитку Державного агентства України з інвестицій та розвитку (СТТ РЦІР, або СТТ INDEV). Вона є частиною загальнонаціональної інноваційної інфраструктури України і на некомерційній основі здійснює трансфер технологій між науковим і виробничим секторами в усіх регіонах України на підставі єдиної нормативної бази.

За даними Рівненського представництва Державної бюджетної установи «Північно-західний регіональний центр інноваційного розвитку», СТТ INDEV об'єднує 13 регіональних центрів інноваційного розвитку Держінвестицій та інтегрована в Українську мережу трансферу технологій як партнер. Це дає їй змогу завдяки шлюзу UTTN отримати доступ до Російської, Білоруської та Європейської мереж трансферу технологій. Сьогодні на порталі СТТ РЦІР зареєстровано 224 профілі, з них 195 пропозицій та 29 запитів. Створення Системи трансферу технологій можна назвати ще одним кроком для забезпечення передумов реалізації інноваційної моделі розвитку України, а також інтеграції економіки і науки в Європейське і світове співтовариство [10].

Аналіз наявної в Україні інфраструктури інноваційної діяльності свідчить про її нерозвиненість та неспроможність охопити усі ланки інноваційного процесу.

У регіонах України практично відсутні венчурні фонди, а створення центрів трансферу технологій знаходиться лише на початковому рівні. Істотною ознакою розвитку інноваційної інфраструктури в Україні також є нерівномірність її розподілу за регіонами. Зокрема, найвищий інноваційний потенціал мають м. Київ та Київська область.

В Україні сьогодні немає замкнутого циклу між науково-дослідними закладами, центрами трансферу технологій та промисловим сектором. Зокрема, українська промисловість майже не замовляє у вітчизняних науковців створення технологій для їх виробництв. Вітчизняні підприємства надають перевагу купівлі нових технологій за кордоном, аніж замовляти в українських науково-дослідних центрах.

Аналізування сучасного стану трансферу технологій дає можливість стверджувати, що основною проблемою розвитку трансферу в Україні є те, що створено майже ідентичні дві мережі, які працюють паралельно, та декілька інших мереж (наприклад, Автоматизована система формування інтегрованих міждержавних інформаційних ресурсів (АСФІМІР)) і центрів трансферу, і всі вони не є інтегровані одна в одну. Через це виникає хаотичність в розміщенні та пошуку технологій, адже потенційний покупець не знає, куди краще звернутись, щоб знайти саме ту технологію, яку він шукає. Так само й продавець не знає, де краще розмістити свій профіль, щоб його швидше знайшов потенційний споживач. Відповідно постає питання доцільності одночасного реєстрування у всіх існуючих мережах для більшої певності та гарантії того, що технологія приверне увагу клієнтів мережі.

Єдиним правильним вирішенням проблеми є створення на базі UNTT Єдиної універсальної (Universal) об'єднаної Української мережі трансферу технологій (UUTT), куди б входили всі можливі мінімережі, центри трансферу технологій, технологічні брокери, наукові центри при університетах, технопарки, бізнес-інкубатори, інноваційні агентства, тобто всі ті установи, які

різним чином виступають посередниками між виробниками технологій та їх покупцями.

ВИСНОВКИ

Отже, можна зробити висновок, що Україна, порівняно з іншими європейськими державами знаходиться на початковому етапі розвитку трансферу технологій. Навіть втілюючи в практику досвід зарубіжних країн, нам перш за все необхідно вдосконалити співпрацю вже існуючих інноваційних мереж між собою, оскільки, відсутність кооперації не може призвести до запуску механізму, а тільки навпаки, його гальмування та подальший занепад.

Щодо співпраці університетів та підприємств, то без участі підприємств у підготовці спеціалістів важко розраховувати на те, що академічна підготовка

буде повністю задовольняти вимоги ринку праці. Також варто відзначити проблему відсутності чіткого планування зайнятості студентів, котра є у всіх ВНЗ країни. Вона полягає в розбіжностях між роботодавцями і університетськими планами освіти.

Вивчення кращих європейських практик - це інвестиції в якісну підготовку інноваційно-орієнтованих спеціалістів, що можливо тільки завдяки стабільній взаємовигідній співпраці університету та підприємства.

Крім того, автори доводять, що інноваційні мережі будуть життєздатними у тому випадку, коли мережа зможе відповідати на запити підприємства. Таким чином, можна стверджувати що саме ці питання повинні стати предметом майбутніх досліджень.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Трансфер технологій и эффективная реализация инноваций // Сборник статей под ред. Н.М.Фонштейн. – М. – ЦКТ АНХ. – 1999. – 248 с.
2. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14 вересня 2006 р. № 134 – V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – с. 434.
3. Воропаєва, В. Я. Створення центрів прикладних знань: переваги та перспективи U2B взаємодії / Воропаєва, В. Я., Зухба Д. С. // Матеріали міжнародного форуму "Проблеми розвитку інформаційного суспільства", 7-9 жовт. 2009 р., м. Львів : VI Міжнар. наук.-практ. конф. INFORMATIO-2009 : Електронні інформаційні ресурси : створення, використання, доступ ; XIII Міжнар. наук.-практ. конф. УкрІНТЕІ "Побудова інформаційного суспільства : ресурси і технології" / Асоціація "Інформатіо-Консорціум" ; УкрІНТЕІ ; [відп. за вип. : О. В. Пархоменко, В. В. Матусевич]. - К. : [УкрІНТЕІ], 2009. - С. 94-99.
4. Лопатинський Ю. і Яскал І. Програма ТЕМПУС: налагодження співпраці університету з роботодавцями /Ю. Лопатинський та І. Яскал // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.chnu.edu.ua/res/chnu.edu.ua/VisnukCHNU/University12.pdf><http://www.chnu.edu.ua/res/chnu.edu.ua/VisnukCHNU/University12.pdf>
5. Центр кар'єри. Стипендіальний конкурс як шлях співпраці ВНЗ та бізнесу / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: // <http://es.slideshare.net/dscsm/ss-2016788>
6. Офіційний сайт НУ "Львівська політехніка" - Львівська політехніка і Донбаська ПЕК підпишуть угоду про співпрацю / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: // <http://lp.edu.ua/node/1403>
7. «Фуршет» І Київський Національний торговельно-економічний університет підписали договір про співпрацю / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: // http://furshet.ua/ua/press_center/news/furshet_ki_vskiy_nats_onalnyi_torgoveln_ekonom_chniy_un_versitet_p_dpisali_dogov_r_pro_sp_vpratsyu/
8. Міжкорпоративний університет / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: // <http://company.mts.com.ua/ukr/icu.php>
9. Корсунь В. Трансфер технологій та їх комерціалізація в Україні через міжнародне співробітництво /В. Корсунь // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.stcu.int/documents/reports/distribution/newsletter/ISSUE1/IMAGES/korsun.pdf>
10. Козаченко, В.Я. Сучасний стан мереж трансферу технологій за кордоном та проблеми їх розвитку в Україні / В.Я.Козаченко, Н.Г.Георгіаді // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2010. – № 691. – С. 162-172.
11. Сторов С. О. Українська мережа трансферу технологій UTTN набирає обертів / С. О. Сторов // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://iee.org.ua/ru/pub/p124>

Одержано 15.03.2014 р.